

У ФОКУСІ УВАГИ: БОТУЛІЗМ

За даними Міністерства охорони здоров'я України станом на 18.07.2017 року в країні зареєстровано 90 випадків захворювання на ботулізм, 9 людей померло. Вісім із дев'яти померлих захворіли внаслідок вживання в'яленої риби.

Хворобу легше попередити, ніж лікувати. Щоб вберегтися від захворювання на ботулізм, необхідно уникати споживання в'яленої, солоної та консервованої риби, та м'ясних консервів, в першу чергу – домашнього виробництва. Також потрібно уникати споживання продуктів, умови зберігання та транспортування яких могли бути не дотримані належним чином або про якість яких споживачу достеменно невідомо.

Люди хворіють в результаті отруєння токсинами, зазнають важкого ураження центральної та вегетативної нервової системи. Збудник поширений у природі – постійно перебуває в ґрунті, утворює надзвичайно стійкі до впливу хімічних і фізичних факторів спори. Ботулотоксин – одна з найсильніших у природі отрут. Його смертельна доза для людини становить 0,3 мкг.

Потрапляючи до травного каналу, ботулотоксин не руйнується ферментами, а всмоктується у кров і осідає у різних відділах нервової системи. Результат – парези і паралічі гортані, глотки та дихальних м'язів. Людина задихається, може розвинути зараження крові.

Дорослі, як правило, заражаються через шлунково-кишковий тракт, однак відомі два винятки, що трапляються вкрай рідко: ботулізм грудних дітей, у яких токсин продукується в кишечнику вегетативними формами збудника, і рановий ботулізм, коли розмноження клостридій і токсиноутворення відбувається у загниваючих, некротованих (відмерлих) тканинах рани.

Від моменту проникнення збудника в організм до клінічних проявів хвороби може пройти від кількох годин до 2–5 діб. Чим тяжче захворювання – тим коротший інкубаційний період. При тяжких формах він становить в середньому близько однієї доби.

На початку хворого турбують нудота, блювання, характерний біль у животі, рідке випорожнення без патологічних домішок. Це продовжується в середньому 20–24 години. У подальшому з'являється порушення зору – одна з найперших ознак ботулізму

(хворого турбує «сітка» перед очима, двоїння предметів, важкість читання, що пов'язано з паралічем очних м'язів). Одночасно виникають спрага, сухість слизової оболонки, розлад ковтання, може змінитися тембр голосу. Хворі скаржаться на відчуття «грудки» у горлі, біль під час ковтання, подразнення в горлі – усі ці симптоми зумовлені ураженням ковтальних м'язів.

Неврологічна симптоматика триває кілька днів і супроводжується загальнотоксичним синдромом – хворі скаржаться на сильний головний біль, запаморочення, безсоння, загальну слабкість, підвищення температури тіла. У тяжких випадках, при ураженні дихальних м'язів, пацієнтів турбує відчуття нестачі повітря, відчуття важкості у грудній клітці, дихання стає поверхневим. Розвивається дихальна недостатність, що є причиною смерті при ботулізмі.

При найменшій підозрі на ботулізм необхідно звернутися до лікаря!

На початку липня Програма розвитку ООН як гуманітарну допомогу поставила в Україну 25 курсів антитоксину проти ботулізму вартістю 2,5 млн грн. Станом на 19.07.2017 року на відповідальному зберіганні на складах ДП «Укрвакцина» знаходиться 22 флакони сироватки.

Перші три флакони було використано для термінового лікування пацієнтів зі встановленим діагнозом ботулізм. У найкоротші строки сироватка для цих пацієнтів була відправлена у Кіровоградську, Хмельницьку та Івано-Франківську області.

Оскільки випадки захворювання на ботулізм не обмежені певною територією, сироватка виділятиметься окремо для кожного пацієнта.

МОЗ України відпрацьовує процедуру закупівлі медикаментів для хворих на інфекційні захворювання, що супроводжуються високим рівнем смертності (дифтерія, сказ, правець, ботулізм, малярія) за кошти державного бюджету.

Матеріал із сайту moz.gov.ua